

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
mzo.gov.hr

**KRITERIJI ZA FINANCIJSKU POTPORU IZDAVANJU
ZNANSTVENIH KNJIGA I VISOKOŠKOLSKIH UDŽBENIKA
U TISKANOME I ELEKTRONIČKOME OBLIKU**

2020.

Na temelju članka 45. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj: 66/19), a vezano uz članak 108. stavak 3. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj: 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 - Odluka USRH, 46/07,45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 - Odluka i Rješenje USRH, 60/15 - Odluka USRH i 131/17) te na prijedlog Povjerenstva za znanstveno-izdavačku djelatnost ministrica znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Blaženka Divjak donosi

KRITERIJE ZA FINACIJSKU POTPORU IZDAVANJU ZNANSTVENIH KNJIGA I VISOKOŠKOLSKIH UDŽBENIKA U TISKANOME I ELEKTRONIČKOME OBLIKU

I. OPĆE ODREDBE

I.

Ovim kriterijima utvrđuju se uvjeti i načini dodjeljivanja financijske potpore izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku.

II.

Financijska sredstva za potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku Ministarstvo znanosti i obrazovanja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) utvrđuje sukladno osiguranim financijskim sredstvima u Državnome proračunu Republike Hrvatske.

Odluku o visini financijske potpore donosi ministar, odnosno ovlašteni predstavnik Ministarstva na temelju stručne i neovisne prosudbe Povjerenstva za znanstveno-izdavačku djelatnost (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo). Povjerenstvo je savjetodavno tijelo ministra koje u skladu s ovim kriterijima predlaže dodjelu financijske potpore izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku.

III.

Znanstvene knjige i visokoškolski udžbenici čije izdavanje podupire Ministarstvo moraju biti uređeni sukladno odredbama Međunarodnoga sustava jedinica (SI), hrvatskih i međunarodnih normi te odgovarajućih zakona i propisa.

II. FINACIJSKA POTPORA ZNANSTVENIM KNJIGAMA I VISOKOŠKOLSKIM UDŽBENICIMA

IV.

U skladu s ovim kriterijima, znanstvenom knjigom smatra se:

- znanstvena autorska knjiga jednog ili više autora koja donosi rezultate znanstvenih istraživanja;
- znanstvena urednička knjiga (zbirka tekstova jednog ili više autora, zbornik sa znanstvenoga skupa i sl.);
- znanstveno referentno djelo: enciklopedija, leksikon, rječnik, gramatika, pravopis, priručnik, povijesni pregled, arhivska građa i sl.;
- kritičko izdanje djela prema izvorniku, djelo na starohrvatskome i obrada starohrvatskih (staroslavenskih) jezika;
- djelo za promicanje znanosti (znanstveno-popularno djelo).

U skladu s ovim kriterijima visokoškolskim udžbenikom smatra se sveučilišni ili veleučilišni udžbenik sukladno rješenju odgovarajućeg povjerenstva, odnosno propisanoj proceduri odgovarajućeg visokog učilišta.

V.

Ministarstvo financira izdavanje izvornih znanstvenih djela hrvatskih autora na hrvatskome jeziku, izvornih znanstvenih djela hrvatskih autora na nekom od svjetskih jezika i prijevode onih djela sa stranih jezika koji pridonose razvoju hrvatske znanosti i visokog obrazovanja te razvoju znanstvene i stručne terminologije na hrvatskome jeziku.

VI.

Financijsku potporu mogu dobiti znanstvene knjige i visokoškolski udžbenici koji su objavljeni u godini u kojoj se raspisuje javni poziv ili planiraju biti objavljeni godinu dana od prijave na javni poziv. Znanstvene knjige i visokoškolski udžbenici koji su već dobili financijsku potporu Ministarstva, mogu je ponovno dobiti ukoliko je udio novoga sadržaja u izmijenjenom izdanju veći od 30%.

VII.

Zahtjev za financijsku potporu znanstvene knjige ili visokoškolskog udžbenika podnosi se na službenome elektroničkome obrascu koji obvezno uključuje:

- imena i prezimena autora ili urednika rukopisa;
- naslov i podnaslov na hrvatskome jeziku i jeziku izvornika (za prijevode);
- naziv izdavača ili nakladnika;
- način objave (tiskano ili elektroničko izdanje);
- opseg u autorskim arcima;
- godinu i iznos financijske potpore Ministarstva za prethodno izdanje istog rukopisa (u slučaju da je riječ o izmijenjenome izdanju);
- iznos i izvor(e) dodatne financijske potpore izdavanju (ustanove iz sustava znanosti i visokog obrazovanja, druga ministarstva, drugi javni izvori, zaklade, privatni izvori, inozemni izvori, itd.);
- obrazloženje utjecaja potpore Ministarstva na cijenu knjige;
- detaljan prikaz svih troškova izdavanja.

Obvezni privitak službenom obrascu čine:

- tekst rukopisa pripremljen za objavljivanje;
- rješenje odgovarajućeg povjerenstva ili visokog učilišta – odnosi se samo na visokoškolske udžbenike;
- najmanje dvije recenzije sastavljene prema Elementima koje treba sadržavati recenzija znanstvene knjige ili visokoškolskoga udžbenika, a koje su sastavni dio kriterija;
- izjava nakladnika o usklađenosti rukopisa s primjedbama recenzenata.

VIII.

Ministarstvo može imenovati dodatnog recenzenta ako Povjerenstvo utvrdi da se iz priloženih recenzija ne može valjano procijeniti vrsnoća i relevantnost rukopisa.

III. VREDNOVANJE ZNANSTVENIH KNJIGA I VISKOŠKOLSKIH UDŽBENIKA I ODREĐIVANJE VISINE FINACIJSKE POTPORE

IX.

Pri odlučivanju o financijskoj potpori primjenjuju se sljedeći čimbenici:

1. Broj autorskih araka rukopisa (A)

Autorski arak određuje se kao tekst veličine 30.000 znakova, uključujući i razmake.

2. Čimbenik težine tiska (Ft)

- za običan tekst (bez posebnih tiskarskih zahtjeva) Ft = 1,00
- za tekst do 25% specifičnog sloga Ft = 1,10
- za tekst s 25 - 50% specifičnog sloga Ft = 1,20
- za tekst s 50 - 75% specifičnog sloga Ft = 1,30
- za tekst s više od 75 % specifičnog sloga Ft = 1,40

3. Priznati troškovi pripreme i objave po autorskom arku (T)

Priznate troškove pripreme i objave po autorskom arku utvrđuje Ministarstvo jedanput godišnje. Ako nije drukčije određeno, ti troškovi iznose 1.100,00 kuna.

4. Čimbenik vrste djela (Fv)

- znanstvena autorska knjiga jednog ili više autora Fv = 1,2
- sveučilišni visokoškolski udžbenik Fv = 1
- veleučilišni visokoškolski udžbenik Fv = 0,85
- znanstvena urednička knjiga Fv = 0,85 - 1
- znanstveno referentno djelo: enciklopedija, leksikon, rječnik, gramatika, pravopis, priručnik, povijesni pregled, arhivska građa i sl. Fv = 0,9
- kritičko izdanje djela prema izvorniku, djelo na starohrvatskome i obrada starohrvatskih (staroslavenskih) jezika Fv = 1
- djelo za promicanje znanosti (znanstveno-popularno djelo) Fv = 0,75

5. Čimbenik izvornosti djela (Fi)

- izvorno djelo na hrvatskom ili stranom jeziku Fi = 1
- prijevod s klasičnoga ili neživoga jezika na hrvatski Fi = 1
- prijevod s hrvatskoga jezika na drugi jezik Fi = 0,85
- prijevod s drugog jezika na hrvatski Fi = 0,65
- prerađeno izdanje prethodno objavljenog djela Fi = 0,5

6. Čimbenik kvalitete i relevantnosti djela (Fk)

- izvrsno (A) Fk = 1,4
- vrlo dobro (B) Fk = 1,15
- dobro (C) Fk = 0,90
- nedovoljno za financijsku potporu (D) Fk = 0

Vrijednost čimbenika kvalitete i relevantnosti djela (Fk) predlaže Povjerenstvo.

X.

Predloženi iznos financijske potpore izračunava se prema sljedećim formulama:

$$\begin{aligned} \text{Za } A \leq 25 & \quad \text{Iznos} = A \times Ft \times T \times Fv \times Fi \times Fk \\ \text{Za } A > 25 & \quad \text{Iznos} = 1/3 \times Ft \times T \times (A+50) \times Fv \times Fi \times Fk \end{aligned}$$

XI.

Financijska potpora dodjeljuje se za pokriće sljedećih troškova objavljivanja:

- tisak,
- obrada za tisak i/ili za digitalno izdanje,

- priprema tekstova (lektura, korektura, prijevod, uređivanje bibliografije i sl.),
- honorari za autore i recenzente,
- izdavačka prava.

IV. OBVEZE KORISNIKA POTPORE

XII.

Korisnik financijske potpore je obavezan namjenski koristiti dodijeljena financijska sredstva te znanstvenu knjigu ili visokoškolski udžbenik objaviti najkasnije u roku od dvanaest (12) mjeseci od dana primitka financijske potpore, odnosno vratiti doznačena financijska sredstva ukoliko knjigu ne objavi u navedenom roku ili nenamjenski koristi sredstva.

Korisnik je obavezan dostaviti Ministarstvu izvješće o utrošenim financijskim sredstvima na propisanom elektroničkom obrascu te dokaze o namjenski utrošenim sredstvima za izdavanje znanstvene knjige ili visokoškolskog udžbenika u tiskanome ili elektroničkome obliku, najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od isteka roka za objavu knjige. Uz financijsko izvješće korisnik financijske potpore dužan je dostaviti primjerak objavljenog djela koje Ministarstvo dostavlja Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu ili nekoj drugoj javnoj knjižnici iz sustava znanosti i visokog obrazovanja u onom obliku za koji je dodijeljena financijska potpora.

Korisnik financijske potpore dužan je u impresumu sufinancirane znanstvene knjige ili visokoškolskog udžbenika, ili na drugi primjeren način, navesti da su objavljeni uz financijsku potporu Ministarstva.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

XIII.

Stupanjem na snagu ovih Kriterija prestaju važiti odredbe Kriterija za financijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika (KLASA: 402-07/15-01/00004, URBROJ: 533-19-15-0001 od 4. svibnja 2015. godine).

Ovi kriteriji stupaju na snagu danom donošenja.

KLASA: 402-07/20-01/00001
URBROJ: 533-03-20-0001

Zagreb, 30. siječnja 2020. godine

ELEMENTI KOJE MORA SADRŽAVATI RECENZIJA ZNANSTVENE KNJIGE ILI VISOKOŠKOLSKOGA UDŽBENIKA

- (1) Datum recenziranja.
- (2) Podaci o recenzentu:
 - ime i prezime
 - matični broj upisa u Upisnik znanstvenika (prema tražilici na mrežnoj stranici: <http://www.mzos.hr/znanstvenik/znanstvenik.asp>) -- osim za inozemne znanstvenike
 - ustanova zaposlenja
 - elektronička adresa
 - kratki životopis s popisom relevantnih radova, a koji recenzenta kvalificiraju za recenziju rukopisa.
- (3) Naslov i vrsta znanstvene knjige ili visokoškolskoga udžbenika prema sljedećoj klasifikaciji:
 - znanstvena autorska knjiga jednog ili više autora
 - visokoškolski udžbenik – sveučilišni ili veleučilišni
 - znanstvena urednička knjiga
 - znanstveno referentno djelo: enciklopedija, leksikon, rječnik, gramatika, pravopis, priručnik, povijesni pregled, arhivska građa i sl.
 - kritičko izdanje djela prema izvorniku, djelo na starohrvatskome i obrada starohrvatskih (staroslavenskih) jezika
 - djelo za promicanje znanosti (znanstveno-popularno djelo).
- (4) Izvornost djela prema sljedećoj klasifikaciji
 - izvorno djelo na hrvatskom ili stranom jeziku
 - prijevod s klasičnoga ili neživoga jezika na hrvatski
 - prijevod s hrvatskoga jezika na drugi jezik
 - prijevod s drugoga jezika na hrvatski
 - prerađeno izdanje prethodno objavljenoga djela.
- (5) Znanstvena ili stručna relevantnost teme djela.
- (6) Ciljna skupina kojoj je djelo primarno namijenjeno.
- (7) Društveni interes za objavom djela (s osobitim obzirom na relevantnost teme, interes znanstvene zajednice i postojanje tekstova o istoj ili srodnoj temi na hrvatskome jeziku).
- (8) Prikladnost pristupa/metodologije djela.
- (9) Prikladnost jezika, stila, bibliografskih normi i didaktičkih pomagala.
- (10) Usklađenost nazivlja i jedinica s međunarodnim normama i mjeriteljskim propisima te pridržavanje hrvatskih pravila o pisanju mjernih jedinica.
- (11) Znanstveni doprinos djela.
- (12) Kritičke primjedbe recenzenta sa savjetima za popravljivanje rukopisa.
- (13) Mišljenje o opravdanosti objavljivanja novog izdanja (s jasnim očitovanjem o tome sadrži li djelo najmanje 30% novoga sadržaja u odnosu na prethodno izdanje).
- (14) Konačno mišljenje o djelu i preporuka za Povjerenstvo.

Napomena: Recenzija treba sadržavati sve navedene elemente (osim elemenata 10, 11 i 13 za neke vrste djela), međusobno odvojene i označene bročjanom oznakom. Da bi recenzija bila vjerodostojna, podaci navedeni u pojedinim stavkama trebaju biti točni i provjerljivi, a vrijednosne tvrdnje potkrijepljene argumentima i citatima. Nepotpuno, nestručno ili nejasno napisane recenzije Povjerenstvo neće uzimati u obzir. U slučaju dvojbe Povjerenstvo će zatražiti dodatnu recenziju predloženoga rukopisa.

